

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318204420
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4318204420.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, vo veci spôsobilosti na právne úkony K. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., I. XX, zastúpený ustanovenou opatrovníčkou O. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., I. XX, o navrátenie spôsobilosti na právne úkony, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Levice zo 17. júna 2020, č. k. 6Ps/21/2018-89, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie navrhovateľa o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Levice (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom zo 17. júna 2020, č. k. 6Ps/21/2018-89, zamietol návrh na navrátenie spôsobilosti na právne úkony. Ďalším výrokom rozhodol, že K. J., nar. XX. XX. XXXX, je oprávnený podať návrh na zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátenie spôsobilosti na právne úkony najskôr po uplynutí 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. O trovách štátu rozhodol tak, že ich platí štát a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 10 ods. 2, § 26, § 27 ods. 2, § 28 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 233 ods. 2, § 239, § 247 ods. 2 a § 251 ods. 1 CMP.

3. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že navrhovateľ K. nar. XX. XX. XXXX, ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 29. 10. 2018 domáhal, aby mu súd vrátil spôsobilosť na právne úkony v celom rozsahu, pretože to potrebuje doložiť na živnostenský úrad z dôvodu vykonávania práce na stavbách, ako pracoval doteraz. V podaní z 20. 11. 2018 uviedol, že v roku 2007 - 2009 začali O. J. vydierať, fyzicky ju napádali, domov chodila s krvnými podliatinami. Navrhovateľ pracoval v levickom okrese, takže bol každý deň doma, O. J. však nepriznávala, že ju napádali a tak navrhovateľ skončil v Psychiatrickej nemocnici (PN) v Hronovciach. Po prepustení zase u nej zbadal podliatiny, podal trestné oznámenie. Matka po niekoľkých trestných oznámeniach priznala, že jej to robí manžel, ktorý pracoval v zahraničí ako zvärač. Uviedol, že bol odvedený aspoň šesťkrát na psychiatriu, dostával výpovede z roboty a nevedel platiť pôžičky, preto ho zbavili spôsobilosti.

4. Opatrovníčka navrhovateľa vo vyjadrení zo 04. 04. 2019 uviedla, že zdravotný stav menovaného sa od vydania rozhodnutia o obmedzení spôsobilosti na právne úkony nezmenil, o čom priložila aj potvrdenie MUDr. Hollého, psychiatra zo 17. 01. 2019 a MUDr. Celdera z PN Hronovce zo 14. 03. 2019, podľa ktorých má navrhovateľ diagnostikovanú schizoafektívnu poruchu, manický typ, pretrvávajúce poruchy

s bludmi, bludovú (paranoidnú) poruchu. Má nasedenú medikamentóznú liečbu. Na základe uvedeného mu nie je možné spôsobilosť navrátiť.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, z ktorého mal za preukázané, že navrhovateľ trpí naďalej duševnými ochoreniami, ktoré mu boli diagnostikované v priebehu predchádzajúceho konania o obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony. Schizoafektívna porucha, teda ochorenie, ktoré je z okruhu schizofrénie, narúša oblasť myslenia, vnímania a citového prežívania, je charakterizované ťažkou poruchou interpretácie reality. Ochorenie má nepriaznivý priebeh a ide o ochorenie trvalé. Navrhovateľ je zároveň neharmonicky štruktúrovanou osobnosťou, čo spôsobuje u menovaného sklon jednať náhle, nepredvídateľne, obtiažne dodržiavať postupy, ktoré neprinášajú bezprostredné uspokojenie. Od posledného posudzovania nedošlo k zlepšeniu zdravotného stavu, ktoré by odôvodňovalo aspoň čiastočné vrátenie spôsobilosti na právne úkony. Rozhodovanie ako principiálna zložka vôľových schopností je uvedenými duševnými poruchami narušené, pretože schopnosť zabezpečovať si svoje osobné potreby, rozhodovať o osobných záležitostiach, uvedomovať si následky svojho konania a svoje konanie ovládať je trvalo forenzne významne znížená. Navrhovateľ je naďalej k svojmu ochoreniu nekritický, i keď zatiaľ ambulantnú liečbu dodržiava. V dôsledku ochorenia sa u navrhovateľa objavujú hypomanické, manické prejavy, ako bolo možné vidieť aj na pojednávaní. Navyše vo svojich výpovediach sa navrhovateľ neustále vracala resp. prezentoval udalosti z minulých rokov. Vzhľadom k uvedenému nezistil prvoinštančný súd dôvody, pre ktoré by bolo možné navrhovateľovi spôsobilosť na právne úkony navrátiť, podaný návrh zamietol. Keďže u navrhovateľa ide o ochorenia trvalé, liečbou neovplyviteľné a nemožno očakávať zlepšenie jeho zdravotného stavu, súd zároveň obmedzil jeho procesnú aktivitu smerujúcu k vyvolaniu ďalšieho konania o spôsobilosti na právne úkony na obdobie 6 mesiacov.

6. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý uviedol, že neboli splnené podmienky na zamietnutie jeho návrhu. Opatrovníčka uvádzala, že požíva drogy, avšak nebol na žiadnom vyšetrení, ktoré by to preukazovali. Zdôraznil, že pri vyšetrení u znalca odpovedal na všetky otázky. Znalec uviedol, že trpí schizoafektívnou poruchou aj naďalej. Je však spôsobilý pracovať, preto sa domáha navrátenia spôsobilosti, aby nemal záznam v občianskom preukaze. Má za to, že rodičia ho chcú týmto spôsobom udržať doma, aby im pomáhal, čo odmieta.

8. Skôr, ako odvolací súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého rozsudku z hľadiska jeho vecnej správnosti a správnosti postupu súdu v konaní, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP okrem iného najskôr posudzoval, či odvolanie bolo podané v zákonnej lehote na podanie odvolania, či odvolanie podala oprávnená osoba, či je odvolanie prípustné a či obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti.

9. Podľa § 386 písm. a/ CSP, odvolací súd odmieta odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

10. Podľa § 362 ods. 1 CSP, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

11. Podľa § 362 ods. 2 CSP, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

12. Podľa § 362 ods. 3 CSP, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia.

13. Podľa § 362 ods. 4 CSP, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania.

14. Podľa § 117 CSP, lehota je súdom alebo zákonom ustanovený časový úsek na vykonanie úkonu.

15. Podľa § 121 ods. 2 CSP, do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

16. Podľa § 121 ods. 4 CSP, ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

17. Podľa § 121 ods. 5 CSP, lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

18. Odvolací súd poznamenáva, že včasnosť podania odvolania je jednou z objektívnych podmienok na to, aby odvolanie vyvolalo zamýšľané právne následky. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia. Odvolacia lehota je zákonnou lehotou, teda ju nemožno predĺžiť ani skrátiť, a to ani dohodou strán, ani rozhodnutím súdu. Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie, urobené elektronickými prostriedkami, doručené súdu mimo pracovného času. Pre začatie plynutia odvolacej lehoty je rozhodujúce doručenie rozhodnutia. Odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie je však podané včas aj vtedy, ak bolo podané v lehote na príslušnom odvolacom súde. Pri nesprávnom poučení súdu o lehote na podanie odvolania alebo pri nesprávnom poučení o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde v dôsledku nesprávneho poučenia o súde príslušnom na podanie odvolania, ako aj vtedy, ak rozhodnutie vôbec neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania.

19. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu v danej veci zistil, že napadnutý rozsudok bol doručený navrhovateľovi - K. J. dňa 20. júla 2020. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania mu začala plynúť od 21. júla 2020 a skončila dňom 4. augusta 2020, ktorý pripadol na utorok, preto v zmysle § 121 ods. 5 druhá veta CSP bol tento deň aj posledným dňom lehoty na podanie odvolania osobne na súde, na poštovú prepravu alebo elektronickou formou. Navrhovateľ podal odvolanie na poštovú prepravu 5. augusta 2020, ako to vyplýva z odtlačku prezenčnej pečiatky pošty na obálke, v ktorej bolo odvolanie odosielané a ktorá je zároveň k odvolaniu pripojená a zažurnalizovaná v súdnom spise, teda jeden deň po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti v predmetnom konaní nerozhoduje odvolací súd o vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia v dôsledku podaného odvolania, pretože toto odvolanie v dôsledku márneho uplynutia odvolacej lehoty na podanie odvolania navrhovateľovi je potrebné odmietnuť.

20. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie navrhovateľa ako odvolanie podané oneskorene odmietol podľa § 386 písm. a/ CSP a nemohol sa už zaoberať dôvodmi odvolania ani vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

21. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).